

Crna Gora
SKUPŠTINA CRNE GORE
-Odbor za ekonomiju, finansije i budžet-
Broj: 20-3/14-1/
EPA 552 XXV
Podgorica, 19. novembar 2014. godine

SKUPŠTINI CRNE GORE

POD G
ORICA

Na osnovu člana 69 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za ekonomiju, finansije i budžet, sa 75. sjednice održane 15. oktobra, 7. i 14. novembra 2014. godine, podnosi

IZVJEŠTAJ

o razmatranju PREDLOGA ZAKONA O SPORAZUMNOM FINANSIJSKOM
RESTRUKTURIRANJU DUGOVA PREMA FINANSIJSKIM INSTITUCIJAMA

U uvodnom obrazloženju predstavnici predlagača i Centralne banke Crne Gore (CBCG) ukazali su da donošenje Predloga zakona o sporazumnom finansijskom restrukturiranju dugova prema finansijskim institucijama ima za cilj stvaranje stimulativnog okvira koji podržava realno restrukturiranje u vansudskom postupku ekonomski održivih privrednih subjekata, kao i uvođenje novih mehanizma restrukturiranja hipotekarnih kredita građana, čiji su pojedinačni iznosi, u okviru portfolija kredita odobrenih stanovništvu, najveći.

Ukazano je da je pravac djelovanja na smanjenju loših zajmova, tzv. „Podgorički pristup“, zasnovan na „Istanbulskom pristupu“, kao uspješnom modelu za pomoć razrješenju bankarske krize u Turskoj u periodu 2002 – 2005. godine, i da implicira dobrovoljno restrukturiranje loših kredita banka. Imajući u vidu navedeno CBCG je u novembru 2013. godine, donijela Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama, kao i obavezala banke da donesu strategije za postupanje sa nekvalitetnim kreditima (NPL)¹ za period 2014 – 2017. godine, da utvrđuju godišnje operativne ciljeve i kvartalno izvještavaju CBCG o realizaciji tih ciljeva.

Na Odboru je konstatovano da se predloženi zakon zasniva na konceptu dobrovoljnosti učesnika u restrukturiranju, kao i na tome da se finansijsko restrukturiranje sprovodi uz obavezno institucionalno posredovanje. Takođe, konstatovano je da se ovim zakonom, u cilju podsticanja efikasnosti i efektivnosti finansijskog restrukturiranja, utvrđuju određeni podsticaji za povjerioce i za dužnika, a odnose se na: oslobađanje plaćanja poreza na dodatu vrijednost; kod utvrđivanja oporezive dobiti, iznos umanjenja duga dužnika priznaje se kao rashod, kao i mogućnost plaćanja dospjelog duga u ratama i to u šest ili 12 mjesečnih rata, zavisno od visine poreskog duga. Takođe, konstatovano je da je uvedena i nemogućnost pobijanja dužničko-povjerilačkih odnosa koji su predmet ugovora o finansijskom restrukturiranju, ako se nad dužnikom otvori stečajni postupak.

¹ Nekvalitetni krediti (NPL – Non-Performing Loan) su krediti, koji su, u skladu sa kriterijumima CBCG, klasifikovani u kategorije C, D ili E.

Na zahtjev Odbora dostavljene su dodatne informacije, u cilju sveobuhvatnog sagledavanja problema NPL:

- Bečka inicijativa za koordinaciju evropskih banaka,
- Informacija CBCG u vezi sa Predlogom zakona i
- Analiza uticaja poreskih podsticaja na budžet Crne Gore na osnovu implementacije Predloga zakona, sa dva scenarija.

Odbor je ocijenio da NPL predstavljaju ključni problem u bankarskom sektoru imajući u vidu da su na kraju septembra 2014. godine iznosili oko 18% ukupnih kredita i potraživanja, odnosno oko 400 miliona eura. Takođe, konstatovano je da banke i dalje vode vrlo restriktivnu kreditnu politiku.

Na Odboru su iskazana različita mišljenja u pogledu predloženih rješenja, kao i iskazana dilema u odnosu na očekivane pozitivne efekte po budžet u dugom roku, imajući u vidu da, u kratkom roku, poreski podsticaji i plaćanja u ratama, negativno utiču na prihode budžeta. Postavljena su i pitanja koja su se odnosila na član 12 Predloga zakona i utvrđivanje podobnosti dužnika za finansijsko restrukturiranje, kao i član 20 i izbor nezavisnog stručnjaka – savjetnika za finansijsko restrukturiranje.

Takođe, iskazano je mišljenje da se dvije trećine zakona odnosi na kredite iz klasifikacije B koji ne spadaju u NPL, da se tretira svega 9% ukupnih kredita i da se uvođenjem predloženih rješenja neće ništa bitno popraviti. Ukazano je i na potrebu sprovođenja opsežne kontrole banaka.

Na predlog navedenog zakona najavljeno je podnošenje amandmana.

Nakon glasanja, šest glasova „za“ i dva glasa „protiv“, Odbor je odlučio da predloži Skupštini da usvoji Predlog zakona o sporazumnom finansijskom restrukturiranju dugova prema finansijskim institucijama.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Veljko Zarubica.

PREDSJEDNIK ODBORA
mr Aleksandar Damjanović